

Pestprotocol ODS Leemvoort

Inleiding

Eén van onze uitgangspunten met betrekking tot het omgaan met kinderen is dat ieder kind zich veilig moet voelen op onze school. Een kind dat zich veilig voelt, ontwikkelt zelfvertrouwen en een goed gevoel van eigenwaarde.

De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat. In de meeste gevallen lukt dit door de ongeschreven regels aan te bieden en te onderhouden maar soms is het gewenst om duidelijke afspraken met de kinderen te maken. Eén van die duidelijke regels is dat kinderen met respect met elkaar moeten omgaan.

Dat het niet altijd als iets vanzelfsprekend wordt ervaren geeft aan dat wij het kinderen moeten leren en daar energie in moeten steken. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten leren omgaan.

Dat leerproces verloopt meestal goed maar het kan voorkomen dat een kind systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen dat de ongeschreven regels van de leerkracht niet meer voldoende veiligheid bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken.

Het is dan van groot belang dat de leerkracht(en) de problemen onder ogen zie(t)(n) dat er een ernstig probleem in de groep is. Het pedagogisch klimaat en de veiligheid daarin wordt in deze ongewenste situatie aangetast.

Daarom wil "De Leemvoort" middels een protocol vastleggen hoe wij omgaan met het pesten. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

1. Plagen of pesten?

Plagen is niet hetzelfde als pesten. De verschillen kun je zo aangeven:

<u>Plagen</u>	<u>Pesten</u>
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselend "slachtofferschap"	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak/voortdurend

De definitie van pesten luidt als volgt: "Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) is staat zijn zichzelf te verdedigen."

Met deze definitie is het verschil tussen plagen en pesten duidelijk aangegeven. Bij plagen is er sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, een keer per week of regelmatig.

2. Uitgangspunten

- Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren wij dat als een probleem op De Leemvoort, zowel voor leerkrachten, ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de "zwijgende" groep.
- De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en niet wordt geaccepteerd. Dit geldt ook voor pesten op sociale media.

- Leerkrachten moeten pestgedrag kunnen signaleren en alert zijn. Indien pestgedrag optreedt dan moeten leerkrachten duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De stappen die moeten worden genomen staan beschreven in het pestprotocol.
- Dit pestprotocol wordt door het team en MR onderschreven en ligt ter inzage voor de ouders.

3. Het probleem dat pesten heet

- De piek van pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.
- Een pestprotocol alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-probleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken. Wij gebruiken hiervoor o.a. Soemolessen en zijn onlangs ook begonnen in bepaalde groepen met de Kanjertraining.

4. Hoe willen we er mee omgaan: Preventie

- De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene regels en afspraken in de groep gebruikelijk aan het begin van het schooljaar. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school en vanaf groep 3 t/m 8 worden de regels van het pestprotocol besproken.
- Regelmatig wordt het pedagogisch klimaat besproken in de groep, welke regels, gedragingen vallen onder welke kapstokken (kapstokregels)
- Indien de leerkracht aanleiding daartoe ziet, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan het pestgedrag in een groepsgebesprek. Indien nodig informeert de leerkracht de ouders.
- Pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld zodat al het personeel alert kan reageren.
- Ouders worden op de hoogte gebracht van dit pestprotocol en weten wie de **vertrouwenspersoon** is.

Kapstokregels

We werken met de kinderen vanuit de volgende regels.

Onze afspraken behorende bij het pestprotocol “de gouden regels”:

1. Bij ons moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Anders zijn is leuk
2. Bij ons op school mag iedereen meedoen
3. Bij ons op school zijn je spullen veilig
4. Bij ons op school zeggen we zoveel mogelijk aardige woorden tegen elkaar
5. Bij ons op school proberen we elkaar te helpen en te steunen
6. Bij ons op school proberen we ruzies uit te praten
7. Bij ons op school begrijpen we dat iedereen een eigen karakter heeft

8.	Bij ons op school gaan we naar de meester of juf als we dingen zien gebeuren die niet leuk zijn
9.	Bij ons op school luisteren we naar de ander
10.	Bij ons op school vertel je thuis wat er op school gebeurt

Door afspraken regelmatig te bespreken kunnen kinderen en volwassenen, als er ongewenste situaties zich voordoen, elkaar hierop aanspreken

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

5. Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:
--

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

6. Als er toch sprake is van pestgedrag

Wil je pesten effectief bestrijden dan zul je de volgende 5 groepen moeten meenemen: 5 sporen aanpak:

6.1 de leraar (signaleren en aanpakken)

Groepsniveau

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerst verantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leraren worden ondersteund door de Intern Begeleider die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes aan de slag gaat.

De ouders

In deze fase zal de leerkracht of de Intern Begeleider, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle ouders uit die groep om te praten over de oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

6.2 hulp aan het gepeste kind

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind heeft problemen en heeft zorg nodig vanuit school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen. Dit kan door middel van:

- Gesprekken met de vertrouwenspersoon, bij voorkeur de leerkracht van het kind. Het is van belang naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek te plannen om de ervaringen te verwerken en het signaleren van nieuwe prikkels.
- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat hij/ zij doet voor, tijdens en na het pesten.

- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Eventueel een verwerkingsschriftje introduceren; het kind krijgt op deze manier de gelegenheid om traumatische ervaringen van zich af te schrijven of tekenen
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossingen het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/ beter opstelt.
- Praten met zowel de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).

Het gepeste kind niet over beschermen. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs toe kan nemen.

6.3 hulp aan de pester

De pester(s) heeft/hebben ook recht op hulp omdat zij niet in staat zijn om op een normale manier met anderen om te gaan en hebben daarbij onze hulp nodig. Die hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

- Een gesprek waarin duidelijk wordt aangegeven welk gedrag niet wordt geaccepteerd op school.
- Er wordt een afspraak gemaakt voor een vervolgesprek ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen indien het pestgedrag toch weer voorkomt.
- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (b.v. de baas willen zijn, jaloezie, verveling of buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste(n).
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als een kind wel pest en belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/ beter opstelt.
- Het kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, “de stop- eerst- nadenken houding” of een andere manier van gedrag aanleren.
- Praten met de ouders van de pester(s) en de ouders van de gepeste leerling.
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Als het pestgedrag blijft voortduren roept school de hulp in van GG-net of van de Schoolbegeleidingsdienst.

6.4 hulp aan de zwijgende middengroep

Deze groep is van cruciaal belang in de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Deze groep is eenvoudig te mobiliseren, niet alleen door de leerkracht, maar ook door de ouders.

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- Pesten aan de orde stellen in de klas door bv. aandacht voor dit pestprotocol
- Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden
- Als een leerkracht met de klas over pesten, is het raadzaam geen pestsituatie in de klas als uitgangssituatie te nemen. Anders bestaat de kans dat de situatie gebagatelliseerd wordt of als probleem ontkennen.

6.5 Hulp aan de ouders

Voor ouders moet het duidelijk zijn dat de school openstaat voor meldingen voor wat betreft pesten.

- Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het pesten. Met deze ouders zal overleg zijn over de aanpak en begeleiding van hun kind.
- De ouders van de pester(s) moeten absoluut op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij moeten weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont dat dringend verbetering behoeft.
- De ouders van de zwijgende middengroep en de meelopers moeten zich bij de leerkracht kunnen melden als zij van hun kind vernemen dat er een kind gepest wordt.

Adviezen aan de ouders

Ouders kunnen hun kinderen zeggen dat zij het verschrikkelijk vinden als kinderen elkaar pesten. Dat als hun kind dat ziet, het zeker niet mee moet pesten, maar stelling moet nemen. Indien het kind die stelling niet durft te nemen, het altijd aan de ouders of aan de leerkracht moet vertellen. Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden.

Wat wordt van de ouder verwacht:

1. Wij verwachten dat u andere ouders en kinderen respectvol benaderd.
2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.
3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.
4. Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht, en kwaadsprekerij.
5. U onthoudt zich van kwaadsprekerijen op internet of via whatsapp.

Ouders van gepeste kinderen

1. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
2. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar maken.
3. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreekbaar maken.
4. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
5. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
6. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders van pester(s)

1. Neem het probleem van uw kind serieus
2. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
3. Probeer achter de mogelijke oorzaken te komen
4. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
5. Besteed extra aandacht aan uw kind.
6. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
7. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
8. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

1. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
2. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
3. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
4. Geef zelf het goede voorbeeld.
5. Leer uw kind voor anderen op te komen.
6. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Als ouders zich, om welke reden dan ook, niet willen wenden tot de groepsleerkracht, kunnen zij contact opnemen met de vertrouwenspersoon of de directeur.

Ook als een van de betrokkene vindt dat de aanpak van het probleem onjuist/ of niet heeft plaatsgevonden kan men contact opnemen met de vertrouwenspersoon, die in overleg met de betrokkene een te volgen procedure zal afspreken (op school is een klachtenreglement aanwezig en ligt ter inzage).

7. Als er toch sprake is van pestgedrag: Repressief

Stappenplan anti pestprotocol

Vooraf: Ieder melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd. Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag wordend e de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn er op gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

Als er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag dan wordt dit besproken met de betrokken kinderen door de leerkracht(en) van het kind. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken. Aantekeningen van dit/deze gesprek(ken) worden verwerkt in het digitale leerling-dossier van zowel de pester als het gepeste kind.

Stap 2

Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester (meestal in het bijzijn van de pester) door de leerkracht op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Een IB-er kan hierbij aanwezig zijn. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken doorgesproken en vastgelegd. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor het pestgedrag.

Inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van de school.

De directeur wordt uiterlijk in dit stadium op de hoogte gesteld van de gesprekken en de afspraken met de kinderen en de ouders.

Stap 3

Blijft het probleem zich toch herhalen dan meldt de leerkracht dit gedrag aan de directeur.

Stap 4

De directeur nodigt de ouders uit op school voor een gesprek. Ook het kind, de groepsleerkracht en de IB-er kunnen hierbij betrokken worden.

Stap 5

Indien het gedrag niet verbetert kan er een verwijzing plaatsvinden naar maatschappelijke zorginstellingen zoals Bureau Jeugdzorg of naar de Onderwijsbegeleidingsdienst. Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling uit de eigen groep te plaatsen.

Stap 6

De pester wordt geschorst voor maximaal vijf dagen.

Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag worden overlegd of er een verwijderingsprocedure voor de pester(s) in gang kan worden gezet. Voor informatie zie de schoolgids: Beleid schorsing en verwijdering van een leerling.

Opmerkingen:

- Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in de klassenmap.
- Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.
- Bij aanhouden pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolarts van de GGD, schoolverpleegkundige of schoolmaatschappelijk werk.
- De ouders van een groep waarin pester en gepeste zitten kunnen voor een ouderavond uitgenodigd worden om het probleem in de groep bespreekbaar te maken. Deze avond wordt geleid door directeur of ib-er. De leerkracht(en) zijn bij deze avond aanwezig.

8. Vaststelling

Dit pestprotocol is door team, directie op 23 november 2017 en MR op 6 december 2017 vastgesteld. Streven is het vierjaarlijks te evalueren.

9. Websites

Meer informatie over het tegengaan van pesten is te vinden op:

www.pestweb.nl

www.primamethode.nl